

VISOKI PREDSTAVNIK
UNIJE ZA ZUNANJE
ZADEVE IN
VARNOSTNO POLITIKO

Bruselj, 26.4.2017
JOIN(2017) 16 final

SKUPNO POROČILO EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Posebno upravno območje Hongkong: letno poročilo za leto 2016

SKUPNO POROČILO EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Posebno upravno območje Hongkong: letno poročilo za leto 2016

Povzetek

Evropska unija (v nadaljnjem besedilu: EU) in njene države članice od izročitve Hongkonga Ljudski republiki Kitajski (v nadaljnjem besedilu: LRK) leta 1997 pozorno spremljajo politični in gospodarski razvoj na Posebnem upravnem območju (v nadaljnjem besedilu: PUO) Hongkong v skladu z načelom „ena država, dva sistema“. EU upošteva politiko „ena Kitajska“ ter podpira načelo „ena država, dva sistema“ in njegovo izvajanje. Evropska komisija in Evropska služba za zunanje delovanje skladno z zavezo Evropskemu parlamentu iz leta 1997 izdala letno poročilo o napredku Hongkonga. To je devetnajsto poročilo, v njem pa je zajet razvoj v letu 2016.

Zadevno leto je bilo za PUO Hongkong in načelo „ena država, dva sistema“ politično težavno. Hongkonška družba je postala bolj razdeljena. Ljudje so vse bolj zaskrbljeni glede prihodnosti Hongkonga po letu 2047, do katerega je v ustavi Hongkonga zagotovljeno izvajanje načela „ena država, dva sistema“. Leto so zaznamovali tudi zaskrbljenost zaradi pogrešanih knjigarnarjev, izgred v četrti Mong Kok, nastanek političnih skupin, ki zagovarjajo samoodločbo ali celo neodvisnost, volitve v zakonodajni svet in izločitev dveh zakonodajalcev, ki podpirata neodvisnost, sklep Stalnega odbora Nacionalnega ljudskega kongresa, da izda razlago določb ustave o priseganju, glasovanje za volilni odbor in priprave na volitve glavnega upravitelja.

Primer izginotja petih knjižnih založnikov leta 2015, ki po mnenju EU pomeni najresnejši izziv za ustavo in načelo „ena država, dva sistema“ od izročitve leta 1997, se je še naprej razpletal, okoliščine izginotja pa še niso pojasnjene. En založnik je še vedno priprt, ne da bi bil uradno obtožen.

Kljub navedenim težavam se je načelo „ena država, dva sistema“ leta 2016 še naprej uspešno izvajalo.

Pravosodje je še naprej izkazovalo svojo neodvisnost in dosledno upoštevanje predpisanega postopka, čeprav mu je bilo naloženih več politično občutljivih sodnih presoj in se je moralo ukvarjati z razlago ustave, ki jo je izdal Stalni odbor Nacionalnega ljudskega kongresa.

Pravna država je ostala vodilno načelo vlade, gospodarskih zainteresiranih strani in prebivalstva na splošno. Protikorupcijski ukrepi so ostali strogi, kazalniki dobrega upravljanja pa so bili pozitivni. Hongkong je bil na indeksu zaznave korupcije organizacije Transparency International uvrščen na 14. mesto.

Svoboda govora in svoboda obveščanja sta se na splošno spoštovali. Vendar je mogoče zaradi previdnosti in samocenzure pri tistih, ki poročajo o dogajanju v notranji in zunanji politiki LRK, opaziti negativne trende v zvezi s svobodo tiska in v založništvu. K temu je prispevalo izginotje knjižnih založnikov.

Hongkong je ostal konkurenčno mednarodno poslovno in finančno središče ter glavno svetovno vozlišče za poslovanje s celinsko Kitajsko. Je tudi glavni preskusni poligon za kitajsko reformo kapitalnega trga. Da bi se spopadel z novimi izzivi v digitalni dobi, poskuša preusmeriti svojo strategijo rasti z vstopanjem na področje tehnologije in inovacij. Pravna država, pregleden regulativni okvir, zelo nizke stopnje korupcije in kriminala ter učinkovita javna uprava in neodvisno pravosodje so vsi prispevali k ohranjanju in spodbujanju ugodnih razmer za naložbe, ki so temelj uspeha Hongkonga.

EU spodbuja organe PUO Hongkong in centralne ravni Kitajske, naj nadaljujejo volilno reformo v skladu z ustavo in dosežejo dogovor o volilnem sistemu, ki bo demokratičen, pravičen, odprt in pregleden. Splošna volilna pravica bi vladi zagotovila večjo podporo javnosti ter legitimnost pri uresničevanju gospodarskih ciljev in reševanju socialnih izzivov Hongkonga, kot so socialno-ekonomske in generacijske razlike v hongkonški družbi. Rekordna udeležba na volitvah v zakonodajni svet in volilni odbor kaže, da si ljudje želijo dejavno vlogo v političnem življenju in odločanju o prihodnosti PUO.

Politični razvoj

Politično ozračje v Hongkongu je ostalo zelo razdvojeno, pri čemer so na eni strani stranke, ki podpirajo trenutno vodstvo, na drugi pa demokratično usmerjene stranke. Napetosti so se povečale z nastankom „lokalističnega“ gibanja kot politične sile. Odnosi med izvršilno in zakonodajno oblastjo so bili še naprej napeti, pri čemer so opozicijski zakonodajalci z nesodelovanjem in obstrukcijo odlagali sprejetje vladnih pobud. Zakonodajni svet na primer že drugič ni sprejel predloga o spremembi zakona o avtorskih pravicah. To je resno ogrozilo poskuse vlade, da bi Hongkong postal regionalno vozlišče za pravice intelektualne lastnine, saj je veljavni pravni okvir iz časov pred dobo interneta.

Primer petih **knjižnih založnikov**, ki so izginili konec leta 2015, se je leta 2016 še naprej razpletal. Štirje založniki so se med letom vrnil v Hongkong, vendar okoliščine njihovega izginotja še niso pojasnjene. Gui Minhai, švedski državljan, je še vedno priprt na Kitajskem, ne da bi bil uradno obtožen. Trije od založnikov, ki so se vrnil, so dejali, da so na celinsko Kitajsko šli prostovoljno, da bi pomagali pri preiskavah, Lam Wing Kee pa je javno izjavil, da so ga celinske varnostne sile ugrabile in osem mesecev zasliševale. Več knjigarjev je sodelovalo v „priznanjih“, ki so se predvajala po televiziji. EU je večkrat izrazila zaskrbljenost zaradi takih praks.

Ta primer je večkrat izpostavila v pogovorih s hongkonškimi in pekinškimi organi. Tiskovni predstavnik visoke predstavnice/podpredsednice Federice Mogherini je 7. januarja objavil izjavo o primeru¹, za katerega je dejal, da „vzbuja zelo veliko zaskrbljenost“. Evropski

¹ https://eeas.europa.eu/delegations/hong-kong/4962/statement-spokesperson-disappearance-individuals-associated-mighty-current-publishing-house_en.

parlament je 4. februarja sprejel resolucijo, v kateri je izrazil globoko zaskrbljenost zaradi izginotja², 23. novembra pa resolucijo o primeru Guija Minhaja³.

EU te zadeve jemlje zelo resno in upa, da se taki incidenti ne bodo ponovili. Treba bi bilo sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi se obnovilo zaupanje v hongkonško pravno državo in načelo „ena država, dva sistema“.

Eden od najpomembnejših političnih dogodkov v letu 2016 je bil **nastanek novih političnih skupin** po neuspelem poskusu volilne reforme in hongkonškem „dežnikarskem gibanju“. Več radikalnih skupin, ki so ohlapno opisane kot **lokalisti**, se zavzema za zaščito hongkonških interesov, ne kitajskih, pri čemer nekatere pozivajo k samoodločbi (Demosisto) ali popolni neodvisnosti (hongkonška avtohtona stranka, hongkonška nacionalna stranka). Hongkonška nacionalna stranka je dejala, da si bo za neodvisnost prizadevala „z vsemi sredstvi“, pri čemer v skrajnem primeru ne izključuje nasilja. Po poročanju medijev je bilo ustanovljenih vsaj 21 lokalističnih skupin. Hongkonški in kitajski centralni organi ostro nasprotujejo pozivom k neodvisnosti ali samoodločbi, ker naj bi ti kršili ustavo.

Prvi dan kitajskega novega leta (8. februarja) so med protestniki in policijo izbruhnili tako obsežni nasilni spopadi, kot se v Hongkongu redko zgodijo. Približno 500 protestnikov je metalo opeke in zanelo požare, preobremenjene policijske sile pa so izstrelile opozorilna strela. V deseturnem **izgredu v četrti Mong Kok** je bilo ranjenih 128 ljudi, od tega 90 policistov. Od 64 aretiranih protestnikov jih je bilo 38 obtoženih povzročanja nemirov (obtožbe proti desetim osebam so bile pozneje umaknjene). Številni protestniki so bili člani lokalističnih skupin. Policisti so za izgrede dejali, da so bili organizirani in vnaprej načrtovani. Izjemno nasilje je morda spodbudilo nezadovoljstvo nad družbo in politiko, zlasti med mladimi.

Pred februarskimi **nadomestnimi volitvami v zakonodajni svet** in med kampanjo za septembrske volitve v zakonodajni svet so se vrstili pozivi k samoodločbi ali neodvisnosti. V Hongkongu ni veliko ljudi, ki bi dejansko podpirali take radikalne zamisli, vendar lokalisti očitno pridobivajo podporo zaradi socialnih in ekonomskih težav ter nezadovoljstva s tradicionalnimi političnimi silami. EU v zvezi s tem opozarja na svojo zavezanost politiki „ena Kitajska“ in podporo nadaljnjemu izvajanju načela „ena država, dva sistema“ v Hongkongu.

Na nadomestnih volitvah 28. februarja je presenetljiv preboj uspel radikalnemu kandidatu hongkonške avtohtone stranke, uperjenemu proti celini, ki je dobil 15 % glasov. Čeprav ni bil izvoljen (dobil ga je pandemokratski kandidat), je bil rezultat zelo pomemben, saj je zagotovil legitimnost političnemu gibanju, ki je bilo do tedaj obrobno.

² <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0045+0+DOC+XML+V0//SL>.

³ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0444+0+DOC+XML+V0//SL>.

5. avgusta so se tisoči udeležili prvega shoda za neodvisnost. Organizatorji so trdili, da je bilo udeležencev 10 000, po ocenah policije pa jih je bilo 2 500.

4. septembra so bile v Hongkongu volitve za izbor 70 članov zakonodajnega sveta. Čeprav ni bilo splošne volilne pravice, se za volitve na splošno šteje, da so potekale brez vmešavanja in da je bil postopek na splošno izveden pravilno. Udeležilo se jih je rekordnega 2,17 milijona volivcev (58 % volilnega telesa).

Stranke, naklonjene sistemu, so ohranile večino, vendar lahko zdaj stranke, ki se zavzemajo za demokracijo, preprečijo sprejetje zakonodaje, za katero je potrebna dvotretjinska večina. Volitve so potrdile večjo politično razdeljenost v Hongkongu, zaznamovala pa jih je izvolitev več lokalističnih kandidatov, ki so osvojili skoraj 19 % glasov. V novem zakonodajnem svetu je prišlo tudi do pomembne menjave generacij. Skoraj tretjina zakonodajalcev je novih, pri čemer jih je veliko precej mlajših od prejšnjih članov.

Šest kandidatov, ki se zavzemajo za demokracijo, je bilo iz vprašljivih razlogov izključenih z volitev, kar se je nato pravno izpodbijalo.

Mandat novega zakonodajnega sveta se je začel s kaotično **slovesno zaprisego**. Več zakonodajalcev je spremenilo besedilo prisega ali naj bi se kako drugače obnašalo nespoštljivo. Nekateri so bili pozvani, naj takoj ponovijo prisego, drugi pa so imeli priložnost za to na ločeni seji zakonodajnega sveta.

Posebna težava je nastala pri dveh novoizvoljenih zakonodajalcih, ki sta naklonjena neodvisnosti, saj sta predstavnika stranke Youngspiration Sixtus Leung in Yau Wai-ching z žaljenjem celinske Kitajske ravnala najbolj radikalno. Vlada je začela sodno presojo, da bi jima preprečila ponovitev prisega in ju s tem prisilila, da vrneta mandat.

Zadeva je bila še vedno pred hongkonškim sodiščem, ko se je Stalni odbor Nacionalnega ljudskega kongresa odločil za posredovanje in izdal razlago določb ustave o priseganju (člen 104). Stalni odbor Nacionalnega ljudskega kongresa je razlago soglasno sprejel 7. novembra in s tem poslal jasno sporočilo, da bi bilo treba Sixtusu Leungu in Yau Wai-chingu prepovedati ponovitev prisega in opravljanje funkcije. Sodišče je v naknadni sodbi zavzelo enako stališče, čeprav je sodnik poudaril, da bi razsodil enako „z uporabo razlage [Stalnega odbora Nacionalnega ljudskega kongresa] ali brez nje“. Zakonodajalca sta pritožbi izgubila. Medtem sta morala vrniti mandat.

Stalni odbor Nacionalnega ljudskega kongresa je pristojen za razlago ustave, vendar so se zaradi časa njegove razlage v politično že tako razgretem ozračju pojavili pomisleki glede pravne države in neodvisnosti sodstva v Hongkongu, pri čemer se je štelo, da je Stalni odbor dejansko posegel v sodbo sodišča.

Fizične osebe so začele več drugih sodnih presoj priseg zakonodajalcev, vlada pa je zahtevala izločitev še štirih zakonodajalcev, ki se zavzemajo za demokracijo. Ti primeri so še vedno pred sodiščem.

Zadnje mesece leta 2016 so zaznamovale priprave na volitve glavnega upravitelja. Sedanji glavni upravitelj je številne presenetil z objavo, da ne bo kandidiral. Volitve v 1 194-članski **volilni odbor**, ki bo izvolil glavnega upravitelja Hongkonga, so bile 11. decembra. Udeležba je bila rekordna in skoraj dvakrat višja kot leta 2011 (46 % v primerjavi s 27,6 %). Čeprav so bili pandemokrati precej uspešnejši kot na prejšnjih volitvah in bodo imeli nekaj moči, so stranke, naklonjene sistemu, ohranile udobno večino.

Pravna država in pravosodje

Kljub zaskrbljenosti zaradi primera petih pogrešanih založnikov in zelo odmevnim sodnim presojam se je pravna država leta 2016 sicer spoštovala, pravosodje pa je ohranilo visoke standarde. V *Poročilu o mednarodni konkurenčnosti 2016–2017*⁴ je bil Hongkong po neodvisnosti sodstva uvrščen na osmo mesto. Številni odvetniki so zaskrbljeni zaradi razlage člena 104, ki jo je podal Stalni odbor Nacionalnega ljudskega kongresa, in so na protestih trdili, da je to najresnejši primer vmešavanja v pravni sistem Hongkonga od njegove izročitve Kitajski.

Ohranjanje neodvisnosti sodstva in popolnega spoštovanja pravne države je ključno za nadaljnje obravnavanje Hongkonga kot demokratičnega območja in mednarodnega poslovnega središča ter njegovo prizadevanje, da se utrdi kot mednarodno središče za arbitražo in mediacijo.

Enake možnosti, pravice in svoboščine

Hongkong uživa visoko stopnjo svobode. Sestavni del njegovih temeljnih vrednot so svoboda izražanja, svoboda tiska in svoboda obveščanja, ki se uresničujejo v skladu z načelom „ena država, dva sistema“. So tudi ključni element močnega položaja, ki ga ima kot svetovno poslovno središče. EU poziva vse zainteresirane strani, naj ohranjajo te vrednote.

Mediji, vključno z digitalnimi mediji, so bili večinoma še naprej svobodni in so izražali različna stališča. Kljub temu je bil vedno močnejši vtis, ki je dokumentiran v letnem poročilu hongkonškega združenja novinarjev, da v tiskanih in elektronskih medijih ni šlo brez samocenzure, zlasti pri poročanju v zvezi s celinsko Kitajsko. Hongkonško združenje novinarjev je dejalo, da je bilo leto 2016 „izredno težko“ za svobodo tiska in da je načelo „ena država, dva sistema“ resno ogroženo. Kritiziralo je pogosto imenovanje oseb s tesnimi povezavami s Pekingom na ključne vodstvene položaje v upravah lokalnih medijev. Zaskrbljeno je bilo tudi, ker so celinski operaterji prevzeli več hongkonških medijev. Hongkong se je na *svetovnem indeksu svobode tiska za leto 2016* povzpел za eno mesto in je bil 69., čeprav je bil v indeksu poudarjen negativni trend. Združenje PEN International je novembra v Hongkongu odprlo središče, da bo branilo svobodo govora.

⁴ http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf.

Po poročanju so po izginotju petih založnikov nekatere knjigarne s polic umaknile publikacije, ki kritizirajo kitajske voditelje, nekatere so se zaprle, založniki pa so poročali o težavah pri tiskanju, skladiščenju in distribuciji.

Akadska svoboda in neodvisno upravljanje visokošolskih ustanov sta bila zaradi imenovanj v univerzitetne svete v letu 2015 predmet večje polemike. Skozi vse leto 2016 so se nadaljevali pozivi k odstavitvi glavnega upravitelja kot rektorja vseh univerz v Hongkongu po uradni dolžnosti. Številni akademiki to prakso dojemajo kot grožnjo neodvisnemu upravljanju univerz, ki bi lahko dolgoročno ogrozila akademsko svobodo v Hongkongu.

Hongkong še vedno nima celovite **protidiskriminacijske zakonodaje**. Komisija za enake možnosti je januarja objavila študijo o diskriminaciji na podlagi spolne usmerjenosti, v kateri je ugotovila razširjeno diskriminacijo oseb LGTBI. Kljub temu je 55,7 % prebivalstva podprlo zakonodajo proti diskriminaciji. Komisija za enake možnosti je vlado pozvala, naj začne javno posvetovanje o vsebini prihodnje zakonodaje.

Po dolgem javnem posvetovanju in posvetovanju o **pregledu zakona o prepovedi diskriminacije** je vladi marca predložila priporočila. Med pomembnimi prednostnimi področji so pravice invalidov, enakost žensk, diskriminacija na podlagi rase, narodnosti, državljanstva in statusa rezidenta ter enako varstvo za zunajzakonske pare.

Tuji gospodinjiski pomočniki, ki jih je približno 300 000, so imeli še naprej težave zaradi pomanjkanja delovnega in socialnega varstva. Zaskrbljenost vzbujata zlasti dve določbi: zahteva, da tuji gospodinjiski pomočniki živijo na domu delodajalca, in pravilo dveh tednov, v skladu s katerim morajo taki pomočniki najti delo v dveh tednih po izteku pogodbe ali pa jim grozi deportacija. Zaskrbljenost vzbujajo tudi služenje zaradi zadolženosti in zlorabe, ki jih zakrivijo zaposlovalne agencije. Vlada je sprejela ukrepe za odpravo teh težav, pri čemer je zlasti izdala nezavezujoč kodeks ravnanja, vendar je potrebno odločnejše ukrepanje.

Trgovina z ljudmi je še vedno vzbujala zaskrbljenost, zlasti zaradi neobstoja celovitega zakonodajnega in političnega okvira. Vlada je ustanovila delovno skupino za obravnavanje tega vprašanja ter v zvezi s tem sodeluje z EU in drugimi članicami mednarodne skupnosti.

V letu 2016 je potekala živahna razprava o **beguncih**. Lokalna in mednarodna skupnost sta bili zgroženi nad izjavami glavnega upravitelja v medijih, da bi lahko Hongkong proučil odstop od Konvencije proti mučenju, da bi zajezil priliv migrantov, ki zahtevajo zaščito v skladu z načelom nevračanja. Hongkong sam ni pogodbenik Konvencije proti mučenju, ampak je pogodbenik prek LRK. Več visokih uradnikov je nato zagotovilo, da Hongkong ne namerava odstopiti od navedene konvencije. Vendar hongkonška vlada meni, da je treba pregledati postopek obravnave zahtevkov za nevračanje, za katerega trdi, da je dovzeten za zlorabe, zaradi katerih čaka na rešitev približno 10 000 zadev.

Štelo se je, da je korupcija pod nadzorom, **protikorupcijski sistem** pa je ostal strog in odporen. Hongkong se ponaša z zelo visokimi standardi ukrepov za večjo preglednost in boj proti korupciji. Organi ter politični voditelji in vodje podjetij priznavajo, da je preglednost

zelo pomembna za ohranjanje močnega položaja Hongkonga kot mednarodnega poslovnega središča, tudi za podjetja na celini.

Odnosi med Hongkongom in celinsko Kitajsko

Deli hongkonške družbe so resno zaskrbljeni zaradi postopnega razkrajanja „visoke stopnje avtonomije“ Hongkonga v Ljudski republiki Kitajski ter vse manjšega spoštovanja njegovih vrednot in načina življenja v okviru načela „ena država, dva sistema“. Največji izziv za odnose Hongkonga z LRK sta bila pojav radikalnih političnih teženj v Hongkongu in razlaga člena 104, ki jo je izdal Stalni odbor Nacionalnega ljudskega kongresa. Zaradi časovnice do leta 2047 se v hongkonški družbi še povečujeta strah in negotovost glede prihodnosti načela „ena država, dva sistema“, in to kljub stalnim zagotovilom Pekinga, da se bo še naprej v celoti spoštovalo in dosledno izvajalo.

Po javnih obtožbah enega od knjižnih založnikov, da so ga celinske sile ugrabile, je glavni upravitelj CY Leung pisal kitajski centralni ravni države in zahteval pojasnilo. Hongkonški organi in kitajska centralna raven države so organizirali več krogov pogajanj, da bi se dogovorili glede mehanizma čezmejnega obveščanja za prebivalce Hongkonga, ki so pridržani na celini, in obratno.

Zhang Dejiang, predsednik Nacionalnega ljudskega kongresa, je bil od 17. do 19. maja v Hongkongu na uradnem obisku na vrhu o pobudi „en pas, ena cesta“. To je bil prvi obisk visokega pekinškega uradnika po neuspelem poskusu politične reforme in dežnikarskem gibanju, ki se je zavzemalo za demokracijo, v letu 2014. Zhang je poskušal prebivalce Hongkonga pomiriti glede nadaljnega izvajanja načela „ena država, dva sistema“ v Hongkongu. Navezal je stik z opozicijskimi pandemokrati, vendar plodnejši odnosi zaradi povečanih političnih napetosti niso bili mogoči. Kitajska centralna raven države je konec leta najavila, da bo izdala dovoljenja za vrnitev domov (ki omogočajo potovanje na celino) nekaterim pandemokratskim politikom, ki teh dovoljenj nimajo.

Gospodarski razvoj

Hongkonški BDP se je leta 2016 realno povečal za 1,9 %⁵, potem ko se je leta 2015 povečal za 2,4 %. Uspešnost zunanjega sektorja je bila v prvi polovici leta pod pričakovanji zaradi slabotnega svetovnega trgovinskega okolja. Močno zmanjšanje števila turistov s celinske Kitajske je negativno vplivalo tudi na maloprodajni sektor. Gospodarstvo se je proti drugi polovici leta 2016 postopno izboljševalo, zlasti zaradi povečanja izvoza blaga in storitev. Trg dela je leta 2016 dosegel polno zaposlenost z nizko stopnjo brezposelnosti, ki je znašala 3,4 %. Inflacija je bila pod nadzorom, pri čemer so se potrošniške cene med letom dvignile za 2,3 %.

Glavni upravitelj CY Leung je v letnem političnem nagovoru 13. januarja 2016 napovedal številne pobude za razvoj gospodarstva, spodbuditev inovacij in tehnologije ter izboljšanje

⁵ Če ni navedeno drugače, je vse ekonomske kazalnike v zvezi s hongkonškim gospodarstvom izdal hongkonški oddelek za popis prebivalstva in statistiko.

izobraževanja in zdravstvenega varstva. Močno je poudaril vlogo Hongkonga v kitajski pobudi „en pas, ena cesta“ in njenem 13. petletnem načrtu. Hongkong si bo še naprej prizadeval za sklepanje sporazumov o prosti trgovini, sporazumov o zaščiti in spodbujanju investicij, celovitih konvencij o izogibanju dvojnemu obdavčevanju in sporazumov o zračnem prevozu s pomembnimi trgovinskimi partnerji ob poteh iz pobude „en pas, ena cesta“.

Fiskalni proračun za leti 2016 in 2017⁶ je vseboval številne ukrepe davčne pomoči, da bi se podjetjem in prebivalcem pomagalo prebroditi slabljenje gospodarstva in bi se spodbudila potrošnja. V njem so bile predlagane različne sheme in pobude za financiranje, da bi se spodbudil razvoj inovacij in tehnologije (vključno s finančno tehnologijo), podprla zagonska podjetja, pomagalo industrijam pri iskanju novih trgov in okrepila prizadevanja za spodbujanje pobude „en pas, ena cesta“. PUO Hongkong je imel kljub vse večjim javnofinančnim odhodkom v preteklih letih ob koncu poslovnega leta 2016–2017 precejšen proračunski presežek s finančnimi rezervami v višini 935,7 milijarde HKD, kar je enako 37 % BDP.

Hongkonški organi so si v skladu z načrtom, ki so ga sprejeli na začetku leta, na različnih področjih prizadevali za sprejetje nacionalne strategije „en pas, ena cesta“. Ustanovljen je bil usmerjevalni odbor, ki mu predseduje glavni upravitelj, da bi skupaj z namenskim uradom za pobudo „en pas, ena cesta“ pripravil strategije in politike za sodelovanje Hongkonga v zadevni pobudi. Hkrati je monetarni organ Hongkonga julija ustanovil urad za financiranje infrastrukture, ki bo Hongkong promoviral kot platformo za financiranje infrastrukture. Kar zadeva regulativno področje, je Hongkong z več državami ob poteh iz pobude „en pas, ena cesta“ (Malto, Srbijo in Latvijo) podpisal sporazume o letalstvu in/ali konvencije o izogibanju dvojnemu obdavčevanju, da bi se pripravil na morebitne razvojne priložnosti. Še vedno se pripravljajo pogajanja za sporazuma o prosti trgovini z Gruzijo in Maldivi, prek katerih želi Hongkong mrežo sporazumov o prosti trgovini razširiti v Evrazijo. Med letom so se izvedli številni uradni obiski držav pobude „en pas, ena cesta“ in promocijske dejavnosti.

Hongkong je bil drugo leto zapored vodilni svetovni trg za začetne javne ponudbe, pri čemer je zbral skupaj 24,8 milijarde USD⁷. Več kot 80 % zbranih sredstev so prispevale finančne institucije celinske Kitajske. Hongkong je ohranil konkurenčno prednost pred Šanghajem in Shenzhenom, saj so kitajske družbe dajale prednost centru za zbiranje sredstev. Vendar se je razvoj eksteritorialnega poslovanja v renminbijih v Hongkongu upočasnil zaradi nenehnega zniževanja vrednosti kitajske valute. Likvidnostna sredstva v renminbijih in transakcije v renminbijih v Hongkongu so se zmanjšale, zlasti zaradi velikih pričakovanj o stalnem zniževanju vrednosti renminbija. Hongkong je bil še naprej glavni preskusni poligon za kitajsko reformo kapitalskega trga. Po uspešnem začetku izvajanja programa „Shanghai-Hong Kong Stock Connect“ (sodelovanje med šanghajsko in hongkonško borzo) novembra 2014 je bila 5. decembra vzpostavljena druga povezava za trgovanje z delnicami s Shenzhenom. Shema za trgovanje „Shenzhen-Hong Kong Stock Connect“ (sodelovanje med šenžensko in

⁶ Poslovno leto vlade PUO Hongkong traja od 1. aprila do 31. marca naslednjega leta.

⁷ Vir: Sporočilo za javnost družbe Hong Kong Stock Exchanges and Clearing Ltd., 20. december 2016.

hongkonško borzo) mednarodnim vlagateljem omogoča trgovanje z 881 delnicami, ki kotirajo na šenženski borzi, upravičeni vlagatelji s celine pa imajo dostop do 417 hongkonških delnic. Kitajska je z zadevno shemo dosegla nov mejnik v prizadevanjih, da bi po pretresih poleti 2015 okrepila zaupanje vlagateljev v trge lastniških vrednostnih papirjev, in pomemben napredek pri reformah finančnega trga. Hongkonški monetarni organ je navedel, da bosta obe strani pravočasno proučili izvedljivost sheme sodelovanja na trgu obveznic.

Finančne storitve so bile uspešne in so utrdile položaj Hongkonga kot pomembnega finančnega središča, nekateri sektorji gospodarstva (zlasti pristaniški ter z njim povezani sektorji in industrije) pa so še naprej izgubljali. Hongkonško pristanišče se je spopadalo z vse večjim pritiskom celinskih pristanišč, saj je Kitajska sprostila svojo pomorsko politiko, da bi tujim plovilom omogočila natovarjanje in raztovarjanje tovora ob svoji obali. Hongkong zato postopno izgublja svojo vlogo kraja, v katerem se pretovarja blago za celino ali z nje, kar je pomenilo približno 40 % pretovorjenega blaga. Hongkong je bil pred dobrim desetletjem največje kontejnersko pristanišče na svetu, leta 2015 pa je bil peti za Šanghajem, Singapurjem, Shenzhenom in Ningbojem⁸. Leta 2016 se je pretok kontejnerjev v hongkonškem pristanišču zmanjšal še za 2,2 %.

Industrijska struktura PUO je od leta 1997 v glavnem nespremenjena. Da bi se Hongkong uspešno spopadel z novimi izzivi v digitalni dobi, poskuša preusmeriti svojo strategijo rasti z vstopanjem na področje tehnologije in inovacij. Vlada je v političnem nagovoru in fiskalnem proračunu za leti 2016 in 2017 dodelila do zdaj najvišji znesek v višini 18 milijard HKD za spodbujanje inovacij in razvoja tehnologije, med drugim 8,2 milijarde HKD za razvoj večnadstropnih industrijskih objektov za ponovno industrializacijo. Novembra 2015 je bil ustanovljen urad za inovacije in tehnologijo, da bi prevzel vodilno vlogo pri prizadevanjih sektorja, da nadoknadi zaostanek. Leta 2016 se je začel izvajati 500 milijonov HKD vreden pilotni program kuponov za tehnologijo, da bi se MSP zagotovila finančna pomoč za izboljšanje njihove tehnološke zmogljivosti. Med drugimi pobudami, ki se pripravljajo, sta sklad tveganega kapitala za razvoj tehnologije (za spodbujanje javno-zasebnih partnerstev) in raziskovalni program na polovici poti (da bodo lahko univerze raziskave spremenile v poslovni uspeh).

Hongkonška vlada je finančno tehnologijo opredelila za obetavno področje potencialne rasti. Monetarni organ Hongkonga je septembra napovedal vrsto pobud politike na tem področju, vključno z vzpostavitvijo inovacijskega vozlišča za finančno tehnologijo in preizkusnega okolja za nadzorni okvir na področju finančne tehnologije, kar bo omogočilo hitrejšo odobritve poskusov na področju finančne tehnologije. Če bo šlo v skladu s pričakovanji, bo Hongkong prehitel Singapur in Tokio kot najboljše azijsko finančno središče.

Zemljišča in stanovanja

Nepremičninski trg je bil živahen, cene domov pa so v letu 2016 dosegle nov vrhunec. Cene stanovanjskih nepremičnin so se v drugi polovici leta zelo zvišale, zlasti cene malih in srednje

⁸ Vir: Oddelek za pomorstvo, vlada PUO Hongkong.

velikih enot. Zato so na splošno cene stanovanj v decembru 2016 za 77 % presegle vrhunec iz leta 1997⁹. Da bi vlada omejila naraščanje cen stanovanj, je s 5. novembrom kolkovino za kupce, ki stanovanja ne kupujejo prvič, in podjetniške kupce zvišala na običajnih 15 % ter s tem nadomestila progresivne davčne ureditve, na podlagi katerih je bila najvišja stopnja 8,25-odstotna. Kljub temu so cene nepremičnin za številne, zlasti mlajšo generacijo, ostale previsoke.

Dostopnost stanovanj zato ostaja zapleteno vprašanje za vlado PUO. Hongkong je po nekaterih svetovnih študijah mesto, v katerem je nakup nepremičnine najdražji¹⁰. Vlada je pripravila dolgoročno stanovanjsko strategijo, da bi v naslednjem desetletju zagotovila 280 000 javnih stanovanjskih enot. V poročilu o napredku za leto 2016 je bilo navedeno, da bo v naslednjem desetletju premalo ustreznih zemljišč za javna stanovanja, saj bo vse težje zagotoviti dovolj zemljišč za razvoj. Iskanje in pridobivanje ustreznih zemljišč za gradnjo stanovanj je povzročilo globoka razhajanja, zlasti na podeželskih območjih, kjer imajo lastniki zemljišč, najemniki degradiranih območij¹¹ (ali nezakoniti stanovalci), vaščani in skupine zelenih potencialno nasprotujoče si interese. Proces načrtovanja je zaradi nasprotovanja različnih interesnih skupin postal daljši in zapletenejši.

Kar zadeva povpraševanje, je bila velika sprememba na nepremičninskem trgu dejavna udeležba celinskih kitajskih družb, katerih prisotnost se je v Hongkongu povečala¹². Celinski kitajski gradbeni investitorji so sodelovali v 62 % vladnih razpisov za stanovanjska območja in dobili 24 % naročil, dodeljenih v letu 2016¹³. Zaradi njihove povečane dejavnosti na hongkonškem javnem trgu prodaje zemljišč so se cene nekaterih območij zvišale, lokalni gradbeni investitorji pa so bili izločeni. Kitajske finančne institucije in konglomerati so postali tudi prevladujoči kupci na primarnem trgu pisarniškega prostora. Povpraševanje celinskih finančnih institucij so spodbudili odlivi kapitala zaradi razširitve čezmejnih naložbenih kanalov in pričakovanje nadaljnjega zmanjšanja vrednosti renminbija glede na ameriški dolar.

Poslovno okolje

Poslovno okolje v Hongkongu se je v letu 2016 spopadalo z nekaterimi ovirami. MSP, zagonska podjetja, tuje družbe in nekateri posamezniki so menili, da je odpiranje bančnih računov pretirano obremenjujoče in težko. Lokalne in tuje gospodarske zbornice so na to opozorile organe in trdile, da zadevna praksa ni v skladu s prizadevanji Hongkonga, da bi postal „superpovezovalac“ med Kitajsko in svetom ter žarišče za inovacije in zagonska

⁹ Vir: Gospodarsko ozadje 2016 in napovedi za leto 2017, vlada PUO Hongkong.

¹⁰ V skladu z 12. študijo *Annual Demographia International Housing Affordability Survey* (2016) ima Hongkong od 367 mest stanovanja, ki si jih je najtežje privoščiti, povprečne cene stanovanja pa so 19-kratnik bruto mediane letnega dohodka.

¹¹ Degradirano območje je na splošno kmetijsko zemljišče v podeželski regiji New Territories, zlasti na razmeroma ravnih in dostopnejših območjih. Zemljišča so se uporabljala za različne neregulirane industrijske dejavnosti, kot so odprta skladišča, rezervne pristaniške zmogljivosti, industrijske delavnice, logistične dejavnosti, obrati za recikliranje ter shranjevanje gradbenih strojev in materiala.

¹² Po navedbah hongkonškega oddelka za popis prebivalstva in statistiko se je število celinskih kitajskih družb v Hongkongu z 853 v letu 2012 povečalo na 1 123 v letu 2016.

¹³ Vir: JLL, Hongkong.

podjetja. Monetarni organ Hongkonga je končno posredoval in septembra bankam izdal okrožnico. To vprašanje kljub temu še ni v celoti rešeno.

Z odlokom o konkurenci, ki je začel veljati decembra 2015, se poslovna praksa in kultura v Hongkongu očitno postopno spreminjata. V letu 2016 je na primer 19 trgovinskih združenj odpravilo omejitve cen ali lestvico pristojbin. Komisija za konkurenco je prejela skoraj 1 900 pritožb in poizvedb, od tega jih je 130 doseglo drugo fazo dodatnega ocenjevanja. Glavna dva sektorja, vključena v to, sta bila „nepremičnine in upravljanje nepremičnin“ ter „strokovne in tehnične storitve“. Številne pritožbe so se nanašale na dogovorjeno oddajanje ponudb, ki prevladuje v sektorju obnove stavb. Komisija za konkurenco je v tretjem četrtletju leta 2016 izdala prvi predlog odloka za skupinsko izjemo za nekatere sporazume v sektorju linijskega prevoza. Obravnavati mora še nekatere posebne značilnosti hongkonškega sistema, zlasti pomanjkanje čezsektorske ureditve združevanja, neobstoj zasebnih tožb in izvzetje z zakonom določenih podjetij iz kritja.

Kar zadeva okoljsko politiko, je Hongkong najavil odločitev, da bo v petih letih postopno opustil lokalno trgovino s slonovino. Ustrezna zakonodajna sprememba bi morala biti zakonodajnemu svetu predložena v prvi polovici leta 2017. Vlada je decembra začela izvajanje prve strategije in akcijskega načrta mesta za ohranjanje biotske raznovrstnosti in podporo trajnostnemu razvoju, pri čemer je za prva tri leta za pobude v zvezi z biotsko raznovrstnostjo namenila 150 milijonov HKD.

Mednarodne zaveze

Hongkong je dosegel stalni napredek pri izvajanju avtomatične izmenjave finančnih informacij v zvezi z davčnimi zadevami v skladu s standardom OECD¹⁴. Zakonodajni svet je junija sprejel odlok o spremembi domače zakonodaje, da je zagotovil ustrezen pravni okvir za avtomatično izmenjavo finančnih informacij v zvezi z davčnimi zadevami. Hongkong bo na avtomatsko izmenjavo davčnih informacij z Japonsko in Združenim kraljestvom pripravljen leta 2018. 16 drugih držav članic EU je pozval, naj pristojni organi začnejo razpravo o sporazumih o avtomatični izmenjavi finančnih informacij, za sklenitev davčnih sporazumov pa se bo še naprej pogajal z več državami članicami.

Junija je OECD obvestil o svoji zavezi, da bo izvedel sveženj o eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička. Da bi izpolnil zahteve OECD, namerava zadevne predloge zakonov o spremembah zakonodajnemu svetu predložiti sredi leta 2017. Vlada je v ta namen oktobra začela posvetovanje, da bi zbrala stališča glede izvajanja ukrepov OECD, s katerimi se podjetjem preprečita erozija davčne osnove in preusmerjanje dobička.

Hongkong je še naprej krepil svoji ureditvi za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma. Hongkonško združenje bank je marca vsem svojim članom izdalo smernice (pripravljene v posvetovanju z monetarnim organom Hongkonga) o boju proti pranju denarja, „ki temelji na trgovini“. Trdilo je, da je Hongkong zaradi svoje sedanje ureditve zanimivo

¹⁴ Hongkong je septembra 2014 podprl standard OECD, da bi se prva vzajemna izmenjava z ustreznimi partnerji začela do konca leta 2018.

pravosodje ne samo za trgovino in naložbe, ampak tudi za nezakonite dejavnosti. Namen smernic je pomagati finančnim institucijam, da splošna načela iz odloka za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (finančne institucije) iz leta 2012 prenesejo v izvedljive notranje postopke. Urad za varnost je decembra zakonodajnemu svetu predložil predloge sprememb odloka Združenih narodov (ukrepi za boj proti terorizmu), da bi se upoštevala najnovejša priporočila projektne skupine za finančno ukrepanje glede preprečevanja financiranja terorizma, in izvedla resolucija Varnostnega sveta ZN 2178. Novi ukrepi bodo pospešili zamrznitev sredstev osumljencev terorizma in ljudem preprečili, da bi zapustili Hongkong ali zaradi terorizma vstopili v drugo državo.

Ugled Hongkonga kot mednarodnega finančnega središča je kljub njegovim regulativnim prizadevanjem doživel udarec zaradi razkritja panamskih dokumentov. Zaradi razkritja se je pojavilo vprašanje, ali ima Hongkong vzpostavljeno učinkovito ureditev za preprečitev zlorab offshore podjetjem. Po navedbah mednarodnega konzorcija raziskovalnih novinarjev je bil Hongkong vodilni trg odvetniške družbe Mossack Fonseca s sedežem v Panami, ki je pomagala strankam upravljati premoženje v skrivnih eksteritorialnih strukturah. Velik delež strank družbe je prišel iz povezanih podjetij s sedežem v Hongkongu ali prek njih. Hongkonški organi so trdili, da družbam ali komercialnim subjektom noben nacionalni zakon ne prepoveduje ustanovitve družb v pravosodjih zunaj Hongkonga.

Dvostranski odnosi in sodelovanje med EU in Hongkongom v letu 2016

Dvostranski odnosi med EU in Hongkongom so se leta 2016 dodatno okrepili. Tako kot v preteklih letih je bila EU za celinsko Kitajsko drugi največji trgovinski partner Hongkonga¹⁵, medtem ko je bil Hongkong 14. največji trgovinski partner EU pri blagovni menjavi in ključni partner pri trgovini s storitvami.

Dvostranska blagovna menjava med EU in Hongkongom se je leta 2016 precej povečala, za 7,3 %, in je znašala 53,2 milijarde EUR, pri čemer je presežek v trgovinski bilanci EU znašal 16,8 milijarde EUR¹⁶, kar je njen peti največji zunanjetrgovinski presežek. Dvostranska trgovina s storitvami je leta 2015 (zadnje leto, za katero so na voljo podatki) znašala 22,77 milijarde EUR, pri čemer je primanjkljaje EU znašal 506 milijonov EUR.

Naložbeni odnosi so bili še naprej uspešni. EU je bila leta 2015 tretji največji vir neposrednih tujih naložb v Hongkongu, takoj za Britanskimi Deviškimi otoki in celinsko Kitajsko¹⁷. Hongkong spada med deset največjih vlagateljev v EU. Neposredne naložbe iz EU v Hongkong so leta 2015 znašale 119,4 milijarde EUR, neposredne naložbe iz Hongkonga v EU

¹⁵ Lestvica temelji na statističnih podatkih o trgovini, ki jih je izdal hongkonški oddelek za popis prebivalstva in statistiko.

¹⁶ Vir: Comext, Eurostatova referenčna podatkovna zbirka za mednarodno blagovno menjavo. Začasni podatki na dan 14. februarja 2017.

¹⁷ Vir: *Zunanje neposredne naložbe Hongkonga v letu 2015*, hongkonški oddelek za popis prebivalstva in statistiko.

pa so dosegle 80,4 milijarde EUR¹⁸. Družb EU je bilo 2 107 in so ostale največja skupina tujih družb s sedežem v Hongkongu¹⁹.

Kar zadeva naravno poslovno in naložbeno platformo med Kitajsko in Evropo, ima lahko Hongkong le korist od vse večjih naložbenih tokov. EU in Hongkong sta leta 2016 neformalno proučila vlogo, ki bi jo Hongkong kot naložbena platforma lahko imel v naložbenem načrtu za Evropo in v okviru pobude „en pas, ena cesta“.

Na desetem srečanju 17. novembra v Bruslju, v okviru katerega je potekal strukturiran dialog med EU in Hongkongom, so bili doseženi naslednji pomembni rezultati.

- Zadevni strani sta se dogovorili glede ukrepov za pospešitev izvoza mesa in mesnih izdelkov iz EU.
- Dogovorili sta se, da si bosta še naprej prizadevali za dialog in sodelovanje na področju varnosti hrane in vprašanj, povezanih z zdravjem.
- EU in Hongkong sta pozdravila obetavno sodelovanje v okviru novoustanovljene delovne skupine za intelektualno lastnino in se dogovorili za srečanje svojih naložbenih strokovnjakov, ki bodo izmenjali informacije o nedavnih spremembah v ustreznih naložbenih politikah EU in Hongkonga. Pogodbenici sta se strinjali, da bosta dodatno okrepili dobro sodelovanje v Svetovni trgovinski organizaciji.
- Odločili sta se, da bosta usklajevali prizadevanja za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami.
- Medsebojno sta se seznanili z izvajanjem ukrepov na področju preglednosti v davčnih zadevah in proti eroziji davčne osnove in preusmerjanju dobička pod okriljem skupine G-20 in OECD.

EU in Hongkong sta še naprej dobro sodelovala v okviru akcijskega načrta o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine s strani carinskih organov. Marca sta končala šestmesečni pilotni projekt, v okviru katerega sta prek varnih sredstev izmenjala obveščevalne podatke o primerih pridržanj in skupaj analizirala statistiko pridržanj na meji. Pilotni projekt je vključeval pet letališč v EU. Zaradi te pozitivne izkušnje sta se odločila razširiti obseg sodelovanja, zlasti z vključitvijo več letališč EU.

Da bi EU in Hongkong dodatno olajšala dvostransko trgovino, sta oblikovala delovni načrt, na podlagi katerega bi se lahko vzpostavilo vzajemno priznavanje ustreznih programov o pooblaščenih gospodarskih subjektih.

Na področju raziskav in inovacij je bil leta 2016 dosežen napredek v okviru programa sodelovanja med Evropsko komisijo in svetom Hongkonga za nepovratna sredstva za raziskave, ki je bil vzpostavljen leta 2015, da bi spodbujal sodelovanje pri skupnih akademskih raziskovalnih projektih na podlagi okvirnega programa EU Obzorje 2020. Svet za

¹⁸ Vir: Eurostat in Generalni direktorat za trgovino.

¹⁹ Vir: *Letna raziskava za leto 2016 o podjetjih v Hongkongu, ki zastopajo matične družbe s sedežem zunaj Hongkonga*, hongkonški oddelek za popis prebivalstva in statistiko.

nepovratna sredstva za raziskave je septembra dodelil prvi znesek v višini 2 milijonov HKD za projekt hongkonške politehnične univerze. Oktobra je bil v okviru razpisa Obzorje 2020 objavljen drugi poziv za oddajo vlog za obdobje 2016–2017.

EU je v okviru svojega programa za pošteno obdavčitev na svetovni ravni nadaljevala pripravo skupnega seznama EU nekooperativnih davčnih jurisdikcij. Na podlagi predhodne ocene vseh tretjih držav je pripravila „preglednico kazalnikov“. Preglednica kazalnikov ni predhodni seznam EU in ne vključuje odločitev o tretjih državah. Hongkong je bil označen zaradi kazalnikov tveganja v zvezi s preglednostjo in preferencialnim režimom davka od dohodka pravnih oseb. Sočasno je okrepil prizadevanja, zlasti s podpisom dvostranskih sporazumov pristojnih organov o avtomatični izmenjavi informacij z Združenim kraljestvom in Japonsko na podlagi modela OECD. Navezal je stike s skoraj vsemi državami članicami EU, da bi podpisal sporazume pristojnih organov, celovite konvencije o izogibanju dvojnemu obdavčevanju in sporazume o izmenjavi davčnih podatkov. Pozitivni odgovor je prejel od številnih držav članic, na odziv drugih pa je še čakal.

Odnosi med EU in Hongkongom na področju finančnih storitev so se okrepili z novim letnim evropsko-azijsko-pacifiškim forumom, katerega ustanovno srečanje je bilo oktobra v Singapurju. Zbrali so se vsi člani azijsko-pacifiškega regionalnega odbora pri Mednarodnem združenju nadzornikov trga vrednostnih papirjev (IOSCO), Evropska komisija (ki jo je predstavljal Generalni direktorat za finančno stabilnost, finančne storitve in unijo kapitalskih trgov) ter Evropski organ za vrednostne papirje in trge (ESMA), da bi izmenjali informacije in stališča o razvoju politike in regulativnih spremembah. Hongkong je predstavljala njegova komisija za vrednostne papirje in terminske posle. Namen foruma je izmenjava informacij o veljavnih regulativnih okvirih in prihodnjih spremembah s poudarkom na priložnostih za krepitve azijsko-pacifiškega usklajevanja na področju finančnih storitev, odločitvah o enakovrednosti, ki jih bo sprejela Evropska komisija, in podobnih odločitvah, ki jih bodo sprejeli azijsko-pacifiški organi, ter novih prednostnih nalogah politike za globalno regulativno agendo.

Interese podjetij iz EU v Hongkongu zastopa Evropska gospodarska zbornica, „zbornica zbornic“, v katero je včlanjenih 15 evropskih zbornic s sedežem v Hongkongu in ena s sedežem v Macau. Ima pet sektorskih „poslovnih svetov“, ki se osredotočajo na avtomobilski sektor, zaščito blagovnih znamk, energetiko in okolje, finančne storitve ter obveščanje, komuniciranje in tehnologijo. Da bi olajšala dialog z vlado, tesno sodeluje z uradom EU v Hongkongu in Macau. V letu 2016 si je še naprej prizadevala za izvajanje programa EU za poslovne informacije (EUBIP), ki naj bi krepil gospodarsko partnerstvo in poslovno sodelovanje s Hongkongom in Macaom ter zagotavljal zanesljivejšo in bolj usklajeno zastopanje interesov podjetij iz EU.

Diplomatske misije EU in držav članic v Hongkongu so še naprej sodelovale pri večanju prepoznavnosti EU. Urad EU je v ta namen organiziral več srečanj za „dialog“ med voditelji misij EU, vodilnimi člani hongkonške vlade, zakonodajnega sveta in pravosodja ter drugimi vodilnimi osebnostmi, tudi poslovneži. EU in Hongkong sta si skupaj prizadevala za

okrepitev stikov na medosebni ravni, zlasti na področju akademskega sodelovanja, mobilnosti študentov ter kulturnih in ustvarjalnih industrij.

Diplomatske misije EU in kulturni inštituti so z lokalnimi partnerji sodelovali pri številnih dejavnostih na medosebni ravni, vključno s filmskim festivalom EU, organizacijo evropskega paviljona visokošolskega izobraževanja na velikem sejmu izobraževanja in usposabljanja, evropskim dnevom jezikov, šolskim tekmovanjem v izdelavi koledarjev in več dogodki, ki so se osredotočali na človekove pravice, vključno z dvodnevno delavnico o trgovini z ljudmi ter konferenco o pravicah in svobodi izražanja oseb LGBTI. EU upa, da bo lahko ta zagon še okrepila in nadaljevala delo z vlado, civilno družbo in podjetji za spodbujanje izmenjav informacij o pravicah in svoboščinah.

Akademski program EU v Hongkongu, tj. konzorcij, ki vključuje Baptistično univerzo v Hongkongu, Univerzo v Hongkongu, Kitajsko univerzo v Hongkongu in Univerzo Lingnan, je na podlagi akademskega dela ter vzpostavljanja mrež z lokalnimi, regionalnimi in evropskimi partnerji še naprej krepil odnose med EU in Hongkongom. Organiziral je več dogodkov, povezanih s študijami primerov evropskih „pametnih mest“, ter konferenc in seminarjev. Gostil je tudi „Model Evropske unije“, edinstveno simulacijo odločanja in politike v EU, pri kateri so študenti odigrali vloge voditeljev držav ali vlad držav članic v Evropskem svetu.

V letu 2016 se je zvrstilo več obiskov iz institucij EU na visoki ravni. Obiski iz Evropske komisije so vključevali obisk podpredsednika Jyrkija Katainena, ki se je julija srečal z glavnim upraviteljem, glavnim sekretarjem in finančnim sekretarjem, ter Phila Hogana, komisarja za kmetijstvo in razvoj podeželja, ki je Hongkong obiskal novembra. Obisk Phila Hogana je utrl pot sporazumu o ukrepih za pospešitev izvoza mesa iz EU v Hongkong.